

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija
pregled aktivnosti za period
26. novembar - 2. decembar 2016. godine

Bilten broj 49/2016

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom	3
Lutanja u konceptu ekonomske politike i vladavine prava	3
Ko pravi, a ko cepa budžet	4
Antikorupcijsko savetovalište ALAC	7
Čudni računi za popravku liftova	7
Sporno imenovanje direktorke	7
Razdvajanje nabavke na više postupaka male vrednosti	7
Mediji	8
Građani ne bi razumeli budžet	8
Arapske investicije - stvarne i izmišljene	9

Aktivnosti

Programski direktor TS Nemanja Nenadić je učestvovao na godišnjoj skupštini Transparency International-a koja je ove godine održana od 29. novembra do 1. decembra u Panami. Jedna od tematskih radionica koje su organizovane se odnosila na Globalni barometar korupcije i način na koji su ogranci TI koristili ovo istraživanje u svojim zemljama – za promociju, javno zagovaranje

promena. Na poziv Odeljenja za istraživanja u TI, Nenadić je predstavio kolegama iz drugih zemalja metodologiju predstavljanja podataka, korišćenje za analize i akcije javnog zagovaranja, i način na koji su rezultate i preporuke primili mediji, političari i građani. Pored njega, izlagači su bili i predstavnici ogranaka TI iz Mađarske, Liberije i Azerbejdžana, a u diskusiji su učestvovali predstavnici ogranaka iz Kine, Ugande, Australije, Novog Zelanda, Kirgistana i sekretarijata Transparency International

Naše Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) u Beogradu primilo je tokom protekle nedelje 21 poziv na telefon 0800 081 081 a još 24 slučaja otvoreno su na osnovu informacija dobijenih na mejl ts@transparentnost.org.rs, poštom, preko Facebooka, ličnim kontaktima, sa interneta ili iz pres klipinga. INekoliko slučajeva kojima se Savetovalište bavilo izdvajamo u posebnu rubriku u Biltenu.

Na našoj [Facebook stranici](#) ove sedmice smo objavili pet tekstova, komentara i linkova u vezi sa korupcijskim i antikorupcijskim temama i aktuelnostima. [Na sajtu](#) smo objavili tri teksta. U protekloj sedmici objavljeno je 36 vesti ili priloga o aktivnostima Transparentnosti Srbija ili vesti u kojoj su citirani stavovi predstavnika naše organizacije.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Lutanja u konceptu ekonomske politike i vladavine prava

1. decembar 2016.

Kroz [diskusiju u Skupštini grada](#) o pomoći Grada Beograda preduzeću „Ikarbus“ prelamaju se mnoga lutanja u konceptu ekonomske politike i vladavine prava u Srbiji. Pošto Ikarbus ne može da plati dugove Gradu, Grad pomaže ovom preduzeću koje pravi autobuse tako što dugove menja za udeo u vlasništvu. Beogradu ne treba da bude vlasnik fabrike, ali je i to verovatno bolje nego ništa. Sve se to naziva podrškom domaćoj privredi i nagoveštava se kupovina Ikarbusovih autobusa za potrebe gradskog prevoznika.

Na prvi pogled, sa ekonomske strane, logika postoji. Opstankom domaćeg proizvođača i kupovinom domaćih autobusa za gradskog prevoznika, više novca iz budžeta bi ostalo u zemlji. Međutim, ta logika ima ograničenja. Kada domaći proizvođač nudi robu po većoj ceni ili kada za isti novac nudi robu slabijeg kvaliteta od konkurencije, u jednom trenutku šteta postaje veća od koristi. Kada je donet prvi Zakon o javnim nabavkama, 2002, i u svim novim zakonima i izmenama do nedavno postojali su preferencijali za domaće proizvođače – od njih bi se kupovala i roba koja je i do 20% skuplja od strane. Država je smanjenjem pa ukidanjem ove početne prednosti definisala ekonomsku politiku tako da kroz javne nabavke nabavlja ono što predstavlja najveću vrednost za najmanje novca, a kroz zakonsku obavezu nadmetanja za dobijanje posla je definisala šta će se smatrati vladavinom prava. Iako je u pitanju trend koji traje deceniju i po, stroga

foto: beograd.rs

pravila za javne nabavke i ukidanje preferencijala su se dogodili upravo u doba aktuelne Vlade (od 2012. do danas).

Još duže od uređenijih javnih nabavki traje proces privatizacije preduzeća – iz državnog vlasništva izlaze prvo klasična privredna društva, a u poslednje vreme dolaze na red i neke firme koje su dugo vremena smatrane obaveznim delom javnog sektora (npr. telekomunikacione kompanije). S druge strane, ta ista država održava na „veštačkom disanju“ godinama firme sa sumnjivom ili nikakvom poslovnom perspektivom, otkupljuje odabrana prethodno prodana preduzeća kada novi vlasnik od njih digne ruke zbog neprofitabilnosti, u svemu tome odstupajući ne samo od ekonomske politike već neretko i od sopstvenih zakona.

Pravno bi bilo moguće (što ne znači da tako treba i učiniti) da država Srbija i njeni gradovi i opštine, umesto da nabavljaju robu koja im treba na otvorenom tržištu, sami (preko preduzeća u državnom vlasništvu) proizvedu (gotovo) sve što im treba. Takav radikalni zaokret u ekonomskoj politici bi morao da bude

kodifikovan ukidanjem ili promenom brojnih zakona, a o finansijskim efektima bi morala da se sprovede vrlo ozbiljna rasprava sa preciznim pokazateljima i to prvo među stručnjacima, pa tek posle među političarima. I građani bi morali da se pitaju, jer bi takva politika bila suprotna sadašnjim ustavnim načelima.

Takve promene bi neki pozdravili, a drugi bi ih smatrali pogubnim. Sadašnja praksa, u kojoj država i gradovi efekte jednog zakona i ekonomske mere poništavaju kad god im se prohte drugim zakonom i ekonomskom merom, uz usputno rasipanje vremena i para na donošenje tih kontradiktornih pravila i mera, je rešenje koje sigurno neće doneti ništa dobro.

Ko pravi, a ko cepa budžet

29. novembar 2016.

Kada je ministar finansija, Dušan Vujović, pre nekoliko dana (24. novembra) najavio da bi "Budžet za 2017. sledeće nedelje bi mogao da se nađe pred Vladom, a odmah nakon toga biće predat u parlament i usvojen u zakonskom roku", to je zvučalo samo kao uobičajeno „kreativno tumačenje“ poštovanja Zakona o budžetskom sistemu. Vujović je naime ukazao u toj izjavi da je "zakonski rok za donošenje budžeta je 15. decembar, ali bi on mogao da bude donet i ranije, sve zavisi od dinamike rada parlamenta." Sredina decembra zaista predstavlja [rok da Skupština usvoji Zakon o budžetu za narednu godinu](#).

Međutim, to je samo jedan od 17 rokova koji su postavljeni u članu 31. Zakona o budžetskom sistemu. Problem je u tome što ti rokovi za pripreme radnje nisu poštovani. Tako, između ostalog, do 30. aprila je ministar finansija

trebalo da dostavi nacrt Fiskalne strategije za naredne tri godine Fiskalnom savetu, a Vlada je trebalo da usvojenu strategiju dostavi Narodnoj skupštini do 15. juna. Iz poznovembarske izjave ministra Vujovića saznajemo „da je pripremljena i Fiskalna strategija za period od 2017. do 2019. i da bi i krajem sledeće nedelje mogla da se nađe pred Vladom a potom bude dostavljena Skupštini Srbije“. Kasna priprema i objavljivanje ovog planskog dokumenta, koja ukazuje da on ne igra ulogu koju bi trebalo da ima, jedan je od razloga za slab plasman Srbije u okviru dvogodišnjeg međunarodnog istraživanja Indeks otvorenosti budžeta, na šta je [TS ukazivala](#) javnosti, ministru Vujoviću i njegovim prethodnicima od 2004. do danas.

Sredina oktobra ove godine je bila rok da ministar finansija dostavi Vladi nacrt zakona o budžetu Republike Srbije. To se možda i dogodilo, ali nije poznato kada. Nacrt Zakona o budžetu nije objavljen na sajtu Ministarstva, ali, da bi Vlada mogla da usvoji predlog zakona, morao bi prethodno da postoji nacrt, koji utvrđuje Ministarstvo finansija na osnovu iskazanih potreba drugih ministarstava i ostalih budžetskih korisnika. To je prilika da se podsetimo jednog problema u pripremi budžeta koji bi postojao i kada bi se rokovi iz zakona

poštovali. Građani nemaju uopšte mogućnost da utiču na najvažniji zakon koji se donosi svake godine kroz javnu raspravu, iako bi ona bila obavezna po oba kriterijuma iz Zakona o državnoj upravi (drugačije uređivanje pojedinih pitanja, pitanja za koja javnost pokazuje interesovanje).

Najzad, pre nego što Skupština usvoji budžet, o tom dokumentu bi i skupštinski odbori i plenum u nekom normalnom stanju stvari trebalo da vode najviše rasprave, kako zbog svojih partijskih obećanja, tako i zbog interesa građana. Da bi iole kvalitetne rasprave moglo biti treba da bude i vremena da se predlog budžeta, sve sa nekoliko stotina stranica obrazloženja i pratećim dokumentima pažljivo iščita, pa je zato i predviđen 1. novembar kao rok, kako bi se ostavilo dovoljno vremena narodnim poslanicima za pripremu. Najava usvajanja budžeta u znatno kraćem roku, u situaciji kada ni nacrt nije objavljen, jasno govori o želji da se skupštinsko usvajanje svede na formu, što nije nikakava novina.

Opravdanje za probijanje rokova će Ministarstvo i Vlada (ako ga ikome budu davali) tražiti sigurno u pregovorima sa Međunarodnim monetarnim fondom i u održanim izborima. Zaista, Srbija je u položaju da sa predstavnicima MMF raspravlja o mnogim pitanjima koja su bitna za budžetsku politiku. Možda državni pregovarači nisu u mogućnosti da razreše koliko će ti pregovori trajati, ali svakako mogu da izmene zakone, i da njima predvide pravila za ovakve situacije, umesto da postojeća pravila jednostavno krše. Takođe, čini se da makar ove godine nije bilo realnog razloga za dug proces formiranja Vlade nakon izbora, a upitni su i razlozi zbog kojih su i sami izbori raspisani, s obzirom na predviđanja i ishod.

Cepanje

Predsednik Vlade, Aleksandar Vučić, čini se ne bez ponosa, [izjavio je 28. novembra 2016.](#) da je predloge ministara „pocepao i vratio na dalju doradu“. Sve je to praćeno očekivanjem da Vlada usvoji budžet do kraja nedelje (4. decembra). Prema „nezvaničnim saznanjima“, u konačnoj verziji Nacrta budžeta planirani su ukupni prihodi od 1.091 milijardu dinara, a rashodi na 1.121 milijardu dinara, što znači da je deficit budžeta 30 milijardi, ali je u nacrt državne kase za sledeću godinu ministar finansija je iznad crte uneo i otplatu glavnice za preduzeća u državnom vlasništvu u ukupnom iznosu od 39 milijardi dinara. Na taj način je podignut nivo deficita, ili, bolje reći, povećana je njegova vidljivost.

Ako bi se poštovao mnogo puta pominjani Zakon o budžetskom sistemu i svako radio ono što mu je posao, predsednik Vlade bi bio u prilici da vrati budžet jedino ministru finansija, a ne i drugim članovima Vlade. Taj „čuvar državne kase“ prethodno ima priliku da se saglasi ili ne sa iskazanim potrebama budžetskih korisnika i da ih kao uobličenu celinu iznese i javnosti i Vladi kao Nacrt Zakona o budžetu. S druge strane, priliku da podrži štedljivu politiku i da snagom političkog autoriteta utiče na budžet predsednik Vlade ima po Zakonu o budžetskom sistemu u doba pripreme Fiskalne strategije. Kao što smo videli, ovaj dokument će biti usvojen zajedno sa budžetom ili posle njega, umesto još letos.

Drugim rečima, ako su izjave o načinu pripreme budžeta istinite, one ukazuju ne samo na značajna odstupanja od odredbi Zakona o budžetskom sistemu, već i na neracionalno ustrojstvo sistema. Naime, ako u krajnjoj liniji, isključivo od zahteva i limita koje postavlja

predsednik Vlade zavisi koliko će novca biti na raspolaganju budžetskim korisnicima, onda je bolje da ti zahtevi i ograničenja budu postavljeni jasno na samom početku procesa. Pisanje predloga finansijskih planova, njihovih obrazloženja i usaglašavanje takođe košta mnogo dana rada brojnih državnih službenika. Ništa od ovde rečenog ne oslobađanja od

odgovornosti ćutljive ministre. Njihova odgovornost je dvojaka – ako su tražili više nego što im realno treba, za rasipništvo; ako su tražili realno a pristali na manje, za to što su ćutali o štetnim posledicama.

ilustracija: [Blic strip](#)

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo tri slučaja otvorena u našem Antikorupcijskom savetovalištu:

Čudni računi za popravku liftova

Gospodin Anastasovski iz Novog Beograda nam se obratio smatrajući da JP Stambeno netačno obračunava troškove i ispostavlja mesečne račune za određene stavke, pa je između ostalih, izneo primer usluga popravki liftova u njegovoj i okolnim zgradama. Interesantno je da g. Anastasovski nema uvide u intervencije i redovne popravke na liftovima, odnosno u zapisnike u vezi sa učinjenim popravkama, odnosno utrošeni material i radne sate. Računi koje nam je prikazao, a koji se odnose na troškove, zaista izgledaju prilično visoko te ćemo posebnu pažnju obratiti na ovaj slučaj kako bismo utvrdili da li postoji nepravilnost kod obračuna učinjenih popravki i ispostavljenih troškova. Jedno od pitanja je i ko pravi eventualne nepravilnosti, ljudi iz Stambenog ili radnici koji vrše popravke? Najbolji način je da pribavimo podatke zahtevima za informacije od javnog značaja.

Sporno imenovanje direktorke

Dobili smo interesantan mejl zaposlenih u jednom gradskom centru u Zapadnoj Srbiji, koji iznose detalje svoje žalbe na imenovanje nove direktorke, koja po svemu sudeći ne ispunjava zakonom zahtevane uslove. Usled nejasne situacije, nastao je i zastoj u radu i, kako to uglavnom biva, najviše trpe zaposleni. Osnovna nejasnoća je oko saglasnosti za imenovanje, koje je resorno Ministarstvo uputilo, a koje nije u saglasnosti sa sistemskim zakonom. Nastojaćemo da utvrdimo razloge za postupanje protiv zakona, ukoliko ih je bilo, a prvi korak će biti prikupljanje kompletne dokumentacije koje se odnosi na imenovanje

Razdvajanje nabavke na više postupaka male vrednosti

Treći slučaj se odnosi na sprovođenje postupaka javnih nabavki, tako što se naručilac najverovatnije odlučio za razdvajanje predmeta javnih nabavki kako bi dobio veći broj postupaka male vrednosti i ostvario neki od prikrivenih interesa. U ovom slučaju, dok u poptunosti ne utvrdimo činjenično stanje, još uvek samo pretpostavljamo da je reč o nezakonitom postupku. Inače, predmeti javne nabavke su iste vrste, što je jasno uočljivo i uvidom u Opšti rečnik javnih nabavki. Najzanimljivije je to, što je naručilac neometano sproveo postupke, te da nije bilo žalbi od strane drugih ponuđača ili zainteresovanih lica. U tom pogledu, razmotrićemo sve pojedinačne postupke i utvrditi dalje korake koji mogu da rezultiraju i naknadnim poništavanjem nezakonito sprovedenih postupaka od strane Republičke komisije za zaštitu prava. Posebno ćemo apostrofirati odgovornost za sprovođenje postupaka i štetu nanetu budžetu.

Mediji

Građani ne bi razumeli budžet

Istinomer, 25. novembar 2016.

Građani Srbije ne bi pravilno razumeli i analizirali podatke iz republičkog budžeta da je objavljen u formatu koji dozvoljava jednostavno i slikovito poređenje brojeva, sledi iz mišljenja Ministarstva finansija. To je bio jedan od glavnih argumenata ministarstva kada je pre nekoliko dana odbacilo predlog da se budžet ubuduće objavljuje u otvorenom formatu, koji kompjuter može sam da pročita, piše Istinomer.

Sada se budžeti objavljuju u PDF-u. To znači da, ukoliko želite da uporedite na primer izdvajanja za kulturu u poslednje tri godine, morate da otvorite tri ogromna dokumenta, da pronađete te stavke, koje se ne nalaze uvek na istom mestu. Zatim morate da kopirate pojedinačne brojeve. U slučaju da hoćete da analizirate čitave budžete, samo za kopiranje i proveru podataka bilo bi potrebno najmanje nekoliko dana.

Vlada Srbije usvojila je 17. novembra Akcioni plan za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Republici Srbiji za 2016. i 2017. godinu. Inače, Partnerstvo za otvorenu upravu je međunarodna inicijativa čija je svrha veći angažman vlada, pa i Vlade Srbije kao potpisnice, u povećanju transparentnosti, odgovornosti i integriteta javne vlasti. Akcioni plan je prvobitno predviđao objavljivanje budžeta i izveštaja o izvršenju budžeta, u tzv. otvorenom formatu, koji dozvoljava brzo i jednostavno korišćenje podataka, njihovo poređenje i ponovno korišćenje. Vlada je, na predlog Ministarstva finansija, iz Akcionog plana izbacila i obavezu uvođenja onlajn aplikacije, čijom primenom bi javnosti bili dostupni podaci o tome kako svi budžetski korisnici troše novac.

U Mišljenju Ministarstva finansija navodi se da budžet Srbije objavljuju i dostavljaju skupštini u PDF formatu, jer se tako "izbegava mogućnost ugrožavanja ispravnosti podataka". To u suštini znači da se plaše da će neko menjati originalne podatke. Rešenje je jednostavno - zemlje koje objavljuju budžet u Excelu imaju pravilo da je samo verzija na sajtu nadležnog ministarstva - zvanična i važeća.

Drugi argument koje navode u ministarstvu, takođe, ne stoji. Naime, ministarstvo tvrdi da bi objavljivanje podataka u čitljivom formatu dovelo "do pogrešnih zaključaka i analiza zbog nedovoljnog poznavanja oblasti javnih finansija i procesa pripreme budžeta". Kao da znanje o budžetu zavisi od formata u kojem se budžet objavljuje.

Osim toga, objavljivanjem budžeta u otvorenom formatu Srbija bi se priključila ozbiljnim državama poput Nemačke, Norveške i Francuske, koje to već čine nekoliko godina. I gle čuda, ne sekiraju se da bi neko mogao pogrešno da ukrstiti podatke o rashodima i prihodima države, ili kako će ih tumačiti.

Pogledajte na sajtu Istinomera kako je moguće grafički predstaviti budžet kada je on objavljen u mašinski čitljivom obliku: <https://goo.gl/F9Gn8d>

Arapske investicije - stvarne i izmišljene

Danas, Miloš Obradović, 30. novembra 2016.

Kada bi neko uspeo da sabere i razabere sve najavljene investicije kompanija iz Ujedinjenih Arapskih Emirata u Srbiju, došao bi do iznosa od skoro 15 milijardi evra. Nažalost, stvarni kapital koji je ušao iz UAE u Srbiju je ipak daleko manji od toga.

Prema podacima Narodne banke Srbije, od početka 2013. do kraja juna 2016. godine iz Emirata je uloženo u Srbiju 452,4 miliona evra. Sav taj biznis sa UAE je zasnovan na sporazumu o saradnji Vlade Srbije i Vlade UAE potpisan 17. februara 2013. godine, a prema rečima Siniše Malog, tadašnjeg savetnika premijera, "investicije su rezultat prijateljstva i razumevanja između srpskog premijera Aleksandra Vučića i princa Abu Dabija Mohameda bin Zajeda al-Nahjana". Jedan od spornih delova tog sporazuma je član koji kaže da "sporazumi, ugovori, programi i projekti zaključeni u skladu sa ovim sporazumom ne podležu javnim nabavkama, javnim tenderima, javnim nadmetanjima ili

drugom postupku predviđenom nacionalnim zakonodavstvom Republike Srbije". I tako je i bilo u većini slučajeva. Etihad je u direktnim pregovorima dobio 49 odsto JAT-a, Igl Hils je bez tendera dobio Savski amfiteatar da razvija Beograd na vodi, a Al Rafaved bez konkurencije kupio poljoprivredne kombinete.

Ubedljivo najveći posao je svakako izgradnja Beograda na vodi. Od samog početka razne priče su kružile oko ovog projekta, čak da je vredan i osam milijardi dolara, pa zatim 3,5 milijarde evra, pa onda da će to ipak biti uloženo u narednih 30 godina i to kako se ispostavilo tako što će investitor sukcesivno graditi i prodavati kvadrate i odatle finansirati dalju izgradnju. Takođe u ovom projektu u kom država ima vlasništvo od 32 odsto na osnovu formalnog uloga od milion dinara, a arapska stana 68 odsto na osnovu početnog kapitala od 22.000 evra, država je prema ugovoru morala kompletno da raščisti prostor i obezbedi infrastrukturu. Do sada je arapski suvlasnik Beograda na vodi uplatio još oko pet milijardi dinara, ili 43 miliona evra kapitala u zajedničko preduzeće.

Arapske investicije - stvarne i izmišljene

* Za Beograd na vodi prvobitno najavljivano osam milijardi dolara, pa 3,5 milijarde evra, pa se na kraju došlo do 43 miliona evra, koliko je Igl Hils do sada uplatio kao kapital

Kada bi neko uspeo da sabere i razabere sve najavljene investicije kompanija iz Ujedinjenih Arapskih Emirata u Srbiju, došao bi do brojke od skoro 15 milijardi evra. Nažalost, stvarni kapital koji je ušao iz UAE u Srbiju je ipak daleko manji od toga

9 | Piše: Miloš Obradović | Beograd 30. novembar 2016. 12:16

Foto: Miroslav Dragojević

Prema podacima Narodne banke Srbije, od početka 2013. do kraja juna 2016. godine iz Emirata je uloženo u Srbiju 452,4 miliona evra.

Drugi veliki posao je strateško partnerstvo Etihada i JAT-a formalizovano novim avio-prevoznikom Er Srbija. JAT je 2013. konačno našao strateškog partnera, vlasti su slavodobitno najavljivale sve rekorde koje će novi prevoznik da sruši, ali jedino se nije mogao videti ugovor koji je regulisao ovaj posao. Nakon objavljivanja ovog dokumenta ispostavilo se da spasavanje JAT-a i nije bilo tako jeftino, jer je država preuzela sve dugove nacionalnog avio-prevoznika od 158 miliona evra, mada je dobar deo njih nastao u periodu od kada je faktički menadžment Er Srbije preuzeo firmu do trenutka stupanja ugovora na snagu. Tako je Er Srbija počela da pravi dobit, ali sa državnim subvencijama od 71 miliona evra u 2014. i 49 miliona evra u 2015. godini. Državne subvencije Er Srbiji trebalo da se okončaju početkom 2017. godine. Inače, prema ugovoru, Etihad je trebalo da uloži 40 miliona evra i još da pozajmi kompaniji 60 miliona evra. Treći veliki posao je poljoprivreda.

Krajem 2012. godine imali smo prilike da čujemo spektakularne najave kako će arapski investitori doći u Srbiju i uložiti 1,25 milijardi evra u navodnjavanje milion hektara zemlje i napraviti bum u proizvodnji hrane. U početku se govorilo da će to uraditi kompanija Al Dahra, kupovinom četiri poljoprivredna kombinata, ali je ova firma završila sa kupovinom 51 odsto Rudnap agrara Vojina Lazarevića, koji se bavi gajenjem jabuka. Poljoprivredni kombinati Bačka iz Sivca, Jadran iz Nove Gajdobre, Mladi Borac iz Sonte i Agrobačka iz Bača sa ukupno 2.734 hektara zemlje završili su nekako u kompaniji Al Rafaved 2014. godine. Pored kupljene zemlje, Arapi su dobili i 3.500 hektara zemlje u zakup na 20 godina sa zakupninom prema ugovoru od 250 evra za prvih 10 godina, a nakon toga najviše do 370 evra. Ovo je naišlo na velike kritike zemljoradnika iz Vojvodine koji ne samo što su ostali bez zemlje koju su do tada zakupljivali, nego su i plaćali zakup mnogo skuplje od arapskih investitora. Prema ugovoru, Al Rafaved i Republika Srbija osnovali su zajedničko preduzeće sa osnivačkim kapitalom od 10 miliona dinara gde su Arapi vlasnici 80 odsto i koji su trebalo da investiraju 140 miliona evra u naredne četiri godine.

Tadašnji ministar privrede Mlađan Dinkić 2013. godine u ime Srbije potpisao je memorandum sa ovom kompanijom o dokapitalizaciji JRB-a i prodaji zemljišta i izgradnji Luke Pančevo. "Memorandum o dokapitalizaciji JRB predviđa ulaganje od 20 do 40 miliona evra, čime bi Al Dahra dobila 30 do 49 odsto akcija tog preduzeća", rekao je tada Dinkić, a danas više od tri godine kasnije JRB je i dalje 99,98 odsto u vlasništvu Republike Srbije. Takođe je ugovoreno da Al Dahra kupi 43 hektara zemljišta koje je u vlasništvu grada Pančevo, u neposrednoj blizini Luke Pančevo i Azotare, po ceni od 10.000 evra po hektaru, kako bi izgradio luku "najveću u Srbiji" za pet miliona evra.

Među stvarima koje se nisu ostvarile istaknuto mesto zauzima čuvena Mubadala, fabrika čipova. Priče i obećanja vezani za investicije ove kompanije u startu su delovali toliko preterano da je retko ko i shvatio to ozbiljno. Naime, najavljeno je ulaganje od čak četiri milijarde evra u fabriku čipova zbog čega bi prema rečima Aleksandra Vučića oktobra 2013. godine "Srbija do 2020. godine mogla biti regionalni lider

u ekonomiji, a realizacijom poslova s kompanijom Mubadala za pet godina bio bi zbrisan spoljnotrgovinski deficit zemlje".

U opticaju je bila priča i o izgradnji fabrike avionskih delova u Zemunu gde bi se pravili delovi za Erbas i Boing "vredne stotine miliona dolara". Ne treba zaboraviti ni "sjajni" potez Vlade Srbije kada je prodala hotel Jugobanke na Kopaoniku kompaniji šeiha Muhameda bin Zajeda za 1,5 miliona evra. Sliku jedino kvari činjenica da je prethodno Direkcija za imovinu Srbije otkupila taj isti hotel za 2,1 miliona evra. Među investicijama koje jesu ušle u Srbiju je i osnivanje Mirabank koja sa radom započela u februaru 2015. godine. Tadašnji ministar privrede Željko Sertić je jednom prilikom neskromno izjavio kako će ona imati kapital od 300 miliona dolara. Nije poznato o kom vremenskom roku je govorio, ali prema bilansu na kraju septembra ove godine kapital banke iznosi blizu 25 miliona evra.

